

DOPIKY Z ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Za dobu trvání války sestáří o 20 roků, jelikož museli kalich utrpení až na dno vypít.

Pan Alois Vanouša, z č. 1732 již 14. ulice, Omaha, doručil nám k otáčení následujícího znění dopis, který mu ze staré vlasti jeho příbuzní zaslali:

Ve Vamberku, dne 29. dubna 1919.

Drahá sestro a svagře! — Váš překvapující dopis, jsem večera, 28. dubna, obdržel. Těší nás velice, že jste živa a zdráva. My, chvála Bohu, jsme také válku přečkali, ovšem zajisté za jiných okolností, nežli vy. Stále jsme vzpomínali. Avšak páti jsme nemohli, když nebyla doprava. Ted jsme chtěli psát každým dnem, avšak pro nával práce jsme odkládali. Až jste nás las předešli. Reknete, nával práce — toť výmluva! Nikoliv! Vzdor tomu, že jest po válce, o životy válka do sud trvá! Večer psát nemůžeme, nemáme petrolej. Člověk nemá ani kde psát. Kdybyste viděli ten náš mizerný byt. Patří jej vy-fotografovat a v "kinu" ukazovat — světové Unikum! Tři osoby spíme v jedné posteli; děti nemají kde jíst, psát školní úkoly — o tom druhém raději pomlčím! Kdyby člověk nebyl na všechny hrůzy zvyklý, sešlel by! Potravin jsou ještě na poukázky, a však mnohem lépe, nežli za Rakouska. Ovšem na tom má pošli Amerika, ta nás živi. Pošlete nám nějaké dřevěné stavení (barák), abychom měli kde bydlet. Ona je všeobecná krize bytová, člověk by měl, kdyby věděl, že není. Avšak zde jsou byty, ano i celé domky prázdné! Jsou velké říznovní daně, tak žádný majitel domu nechce nikoho vzít, zkrátka, nestojí o peníze! Každý těch papírových hradů má dost! Pak jsme úplně naří. Peří lítá z perin, nemáme povlaky, čekáme, až nám sem Amerika pošle látky. Měli jsme se hůře, když jsem byl v firmě Zemánů, taková obrovská dráhotá a můj bývalý šef mně nechtěl haler přidat. Bývali bychom snad hladu zemřeli, tak jsem v loni, dne 15. června 1918, vystoupil a stal se samostatným. Ted dělám provazy, tudíž se nám vede lépe. Veliká škoda, že jsem nezačal dřívě, mohl jsem být na tom jako ti druzí, neboť obědňáci mají všeho dost — skvostů, zlata, peněz, látek... Hlavně se dláci mají velké zásoby všeho přeprchu. To dřívě nebývalo, aby na vesnici měli teploměry, barometry, koberec, drahé záclony, zásoby krajek, šatstva a ještě více peněz, neboť za čtyři léta války jim lidé nanosili všeho možného. Naproti tomu lidé, jako my, s pevným platem jsou úplně naří, bez koflí a chofí na těle a na duchu zničeni. Těšme se na příští zné, že snad bude lépe. Jestli to ale bude jako dnes, 29. dubna, a ještě se silně chumelí, pak ninaroste a bude zase bída s nouzí. Prosím vás, jaké je v vás počasí? Jak se vám stále vede? Je u vás také taková dráhotá? Ku příkladu — moje šaty, které stály před válkou 80 korun, stály by dnes 1.000 korun; košile stojí 30 korun, avšak není k dostání; jakoz i jiné prádlo vůbec nelze koupiti; 1 kg. cukru 3 kor., 1 kg. mouky 5 kor., 1 kg. másla 50 korun. Hovězí není vůbec k dostání; run. Hovězí není vůbec k stání; hrách a čočka nevíme ani jak vypadají. Po celou válku jsme je nejedli; jsme jenom brambory, knedlíky, pak zase brambory a knedlíky a to ještě nemastěné, neboť tuky nejsou k dostání — másto jen za výměnu za zlato, kůži nebo látku. Boty jsou zde náramně drahé; já jsem dal za boty v loni 270 korun, letos jsou o něco lacinější. Zkrátka, člověk je pořád bez haléře! Pomyslete, když březové koště, které stálo 3 krejary, stojí K1.50; litr piva stojí K1.60; stálo 2 kor.; ¼ l. vína 4 koruny. Jeden doutník stojí 2 koruny; paklíček tabáku, co stál dřívě 4 krejary, ted stojí 2 kor., v trafice je levnější, jenže v trafikách lze dostati koupeni jednou za měsíce — asi 1 balíček tabáku, 3 doutníky, a 10 cigaret. Člověk to vykoupi za dva dny a pak musí koupovat od křesť. Jestli pak víte, co jest to křesť? To

jsou lidé, kteří provonují tak zvaně řezavé obchody, zadržují skupeně zboží, čekají až cena jeho stoupne a pak je draho prodávají. Z takových lidí se stali za války milionáři. Bratr Jindřich padl na ruském bojišti, to psala mně Pepička, sestřina deera. Bratr Josef, co je v Sedě, byl na ruském bojišti, vrátil se však domů živ a zdráv. Jsou však v Německu velké nepokoje — revoluce, tak že ho nemohu ani navštívit, protož psali, než že jsem za ten dímho nevíme, co bychom vám krátký čas o 20 roků sestáří, jelikož jsme museli kalich utrpení vypít až do dna. Podravuji vás bratr František, svagrová Marie a děti —

Doležalovi, provazník.

Byly to smutné poměry za války. Lidé v městech poslední se sebe dávali, aby si nejnutnější životy opatřili.

Manželé p. Jos. Šamonilovi, bydlící v č. 1443 jižní 12. ulice, propůjčili nám k otáčení další dopis, který rovněž od svého příbuzného z Čech obdrželi a jehož obsah jest asi následující:

Mokropse, Čechy.

Milý strýčku a tetičko! Konečně nadešla chvíle, kdy po dlouhém a nás vzpomínání můžeme se aspoň dopisem s vámi, drahy strýčku a tetičko, potěšit a zvědět, jak se vám tam v té dále eizně daří a pak, jest-li zdrávi. Zde u nás to bylo velice špatně. Nemoci přilíš zde řádily a lidavé potraviny scházely. My na venkově jsme jen tak vycházeli, však lidé z měst dávali poslední se sebe, aby si životy opatřili. Byly to smutné poměry, jež ta válka zaviniila. Dne 10. února 1917 šel jsem k odvodu. Z naší obce Mokropse bylo nás deset, však jen mne odvdlí. To byla pro moje rodiča první rána. Otec stále nářikal a psal strýci do Vídně, zda-li by nebylo možným nějak mne osvobodit. Strýc ale odpsal, že jest na něco podobného již krátká doba a tak jsem musel službu nastoupit. Může si pomyslit, že jsem měl vceliké myšlenky, přes to ale těšil jsem rodiče, že — než s ním buchy z kufra — budu opět doma. Narukoval jsem do Prahy, odkud ještě téhož večera byl jsem poslán do Chebu, kde jsem byl k 29. střeleckému pluku přidělen. Jelo nás tehdy na 800, vesměs jinou mého stáří. Když jsme druhého dne přijeli do Chebu, tu na nádraží čekala již na nás hudba, jež nás doprovodila do kasárna. Tam rozdělili nás na čtyři setiny. Druhého dne opatřili nás munderem a tu když jsem se do něho oblékl, myslel jsem již na dovolenou. Než třetího dne ráno hrad po "tagwachu" "vyfasovali" jsme ručnice a celou výzbroj a to dřívě, nežli jsme dostali snidání — lávu. Po snidání jsme si vše zvědavě prohlíželi, načež v 8 hodin o pět nás na dvoře shromáždili a vyšli jsme na cvičiště, kde jsme provedli několik pohybů a zase cestu zpět nastoupili. Tak to každého dne, ovšem se zvýšenou přítomností pokračovalo. Až jsem konečně března onemocněl. Lékař mne prohlédl a řekl, že mně něčeho neohází a jestli ještě jednou k němu přijdu, pohrozil mně, že mne dá zavřít. Toho jsem se obával, když ale se stav můj horší, přece dodal jsem si odvahy a šel k prohlídce znovu, načež mne lékař poslal do nemocnice, kde jsem si konečně trochu oddechl, až jsem trpěl silnou horečkou. Jednoho dne přišel ke mně plukovní lékař a sdělil mně, že budu poslán domů na tříměsíční zotavenou. Tehdy jsem přidělen k vykonávání lehkých prací. To ovšem bylo něco pro mne, neboť jsem chodil do kuchyně škrabat brambory a též jiná podobná práce jsem v čas tu vykonával. Mezi tím byla moje setnina připravena k odjezdu na válečné pole, kdežto mně bylo řázeno, že pojedu do Vídně a že budu přidělen na práce jako zedník. Ve Vídně jsem se již lépe, ne-

boť jedl jsem s transportem častu a k samé frontě. Při tomto zaměstnání setrval jsem až do 2. listopadu 1918, kdy teprve jsem se dověděl, že byla Československá republika prohlášena. Na to ihned jsme strhali s čepie "kamarád" a uháněli to k domovům kdu jak mohl. Domů jsem se dostal šťastně a více jsem nenarukoval, ježto branci z oněch dvou nejmladších ročníků byli nadobro z vojenské služby propuštěni. Jsem tedy na svobodné noze, nicméně jak to dlouho potrvá, nevíme, ježto se to zde stále ještě počkuchuje. Válka mně ukodila tím, že jsem nemohl průmyslovou školu navštěvovat. Takto jsem při svém fesele u stavitele zaměstnán. Taková tedy byla moje zkušenost ve vojenském životě. Srdečně zdraví vás synovec —

Jos. Sklenář.

THOMPSON, NEBR., 3. května 1919. — Čtená redakce "Denního a Nedělního Pokroku!" Po delším čase opět se osměluji několik řádek napsat. Prší a zase prší! Dnes již jest 3. června, přece ale jest ještě dosti v zdejším okolí polí, jež nejsou kukuřicí osázena a dle mého náhledu je na tu práci čas již příliš pokročilý. Mimo to není žádná naděje, že se bude po několik přátích dnů moct do pole. Vskak i ta kukuřice, která již vzešla, nevyhlíží k němu, neboť je zažloutlá a jelikož není jí možno ostarávat, začíná jí plevel přerůstat. Jak to bude dále dopadati, těžko předvídat, ježto — co toto píši, 3. června — po celý den prší a na vyjasněné nestává žádná naděje. Při tom panuje citelně chladno, tak že se může osvědčit staré přísloví: "červen studený, sedláč krčí rameny". Nastal čas na děláni vojteského sena, neboť již podrůstá druhá úroda. Neří však možným vojtesku sekat, i kdyby se hned vyjasnilo, neboť to vezme až pět dní času na její vysušení, jelikož země jest tak nasáklá, že se člověk až po kotníky boří. Pšenice byla až do soboty, dne 31. května, pěkná, až již byla poněkud zachycena rezem, který by jí dle mého doznadání připěknou po několik dní počasí, nebyl škodil. Vskak dne 31. května, kolem 8. hodiny večer spustil se silný déšť a přšelo celou noc, tak že jsem v neděli ráno tu pěknou pšenicí již neviděl a na svých 35 akrech leží, jako když deku rozprostře a také se domýšlím, že bude již asi střízi vstávat. Kdyby v níž nebylo rezu, byla by alespoň naděje, že snad přece něco udlá. Takto jest ale špatná vyhlídka, ježto před tím, nežli leha, značně po dva dni kvetla a mimo to od té doby téměř neustále prší, takže si myslím, že žádnou úrodu nevydám. Přes to ale těšme se přece, vždyť už nám ubohým sedláčům obědňáci obilím vypočítali, kolik milionů buhlů pšenice se sklídí. Bu-de prý přebytek, tak aby nám podle toho nepřiplatili. Vskak i to již tu máme, třeba že jest eina zaručena na \$2.26 buhl., jelikož to se týká ozimky, kdežto jáрка pod tu cenu nespadá. Tak, milý sedláče, nyní vidíš, kdo je pánem tvé sklizně, tvé námahy! Jsi to ty, nebo ti páni spekulanti, kteří od nás tu pšenicí kupují? Nu a kde pak my, zemané, máme jaké ochrany! Jak pozorují, nikde! Až povstám jsem se o tom ještě nikde nedočel, že by zemědělcí měli někdy nějakou ochranu. Za to ale jsem se — na příklad — dočetl, že mnohý z nich dopravoval svůj vykrmený dobytek do trhu v Kansas City, nebo do St. Joe a na zpáteční cestě, když se sebou vzal něco silnějšího nežli prsteno vodu, anebo i když vůbec ničeho nevezl, bývala prohlédáván jako nějaký lupič. A běda tomu, u něhož něco ostřejšího najdou! Tu jest hned pokutován, žalářován, vzdor tomu, že jest dobrým americkým občanem. Kdežto lupič ze fesele náhevá mnohdy tak přísně obřezán, jako řádny a poctivý občan. Nevidím se pranic tomu, že lid začíná být i zde nespokojen. Přijedete do města, navštívíte souseda, rozmluva však vážnou, a když se k němu vrátíte, ale nic, tak mne jaksi nepokoj mrzí — zkrátka, jsem nespokojen! A je to skutečná pravda. Pakli se nenmýlím, psal jsem svého času v tomto listě — chraňme si svoji svobodu, spočívá v to našich republikou v den volební. Vskak, chybá

lávky, volilo se obráceně a sám dnes vidím, že ten, kdo volil proti svobodě, nyní by milerád pro ni hlasoval. Než, milý kamaráde, dnes jest již pozdě. Pro ty chytráky, kteří hlasovali opatně, mši bych ještě jednu radu a to jest — na příští rok nám připadá volba nového presidenta, proto necht' volit pro toho kandidata za presidenta, jenž nejvíce pro zavedení prohibice pracuje. Jistý ten pántřední v kterémisi městě na východě, aby za příštího presidenta byl volen ten, jenž nejvíce pro prohibici pracuje. A tu se domnívám, že je to demokrat a proto nebude přece žádný demokrat hlasovat pro presidenta, jenž by byl příznivým prohibičnímu hnutí. Vždyt tím by velice demokratická strana utrpěla. Ovšem máme i v řadách našich republikánů přívržence prohibice, kteří pro ni silně pracují. Jak ale to přijde — jsem starý člověk již a sem tam jsem se dočetl, že každá strana má jiné zásady. Nieměně jak pozorují, tu at je to demokrat, nebo republikán — jsou stejné příznivci prohibice. Tak na příklad — dejme tomu, že o volbách máme tři navržence pro jeden úřad — republikána, demokrata a prohibičního stoupence. Já, dejme tomu, hlasuji pro republikána, v domněni, že máme lepší zásady pro svobodu a za tím on to je prohibičník. Přál bych si vědět, proč chodíme k volebnímu osudí, když nechtíme hlasovat pro prohibici a ani demokrata. Chceme republikána, z něhož ale se pak vyklubá přívržec strany prohibiční. Nedělá takový kandidát roztržku ve straně mezi voliči a všeobecnou nespokojenost? Na voličích — myslím — nedůvěřivým. Přál bych si, milí čtenáři tohoto časopisu, kteří jste toho sehopnější, byste kritice a věcně podávali své náhledy do veřejnosti, čímž se budeme až nejlépe amerikanisovat. Jsem již 63 roky starý a snad bych se ještě mohl dočkat, že bych si nasměl v něm českém jazyku ani časopis přečísti! Čest budiž vám, dr. Breuer z Lincoln, jenž se tolik na své materské řeči zastáváte! Nechte mně vědět, bude-li jaké pomoci potřeba. Budu vyponúhat, se síly a poměry moje stačí — finančně i morálně. Přejí vám zdraru a odvahy, neboť jsem jist, že úkol svůj provedete. — Na konec sděluji, že et. administrace shledá příloženou poukázku na \$5.50, jako předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok". V úctě a se srdečným pozdravem na všechny se známým —

Jos. Věulek.

Rozdělení Turecka jest hotovou věcí

Paříž, 11. června. — Osud Turecka v rukou mírové konference jest dosud zahalen neproniknutelnou rouškou tajemství. Jakkoliv turecká delegace očekává se v Paříži zítra, ve čtvrtek, nemožno zvěděti od žádného mírového delegáta, jaké asi podmínky budou Tureku diktovány. Zjevo jest pouze to, že Turecko své delegáty vyslalo o vlastní své vůli, bez vyzvání konference a tudíž delegace považována býti musí jen za poradce, odborné rádece a nikoli za pravoplatné splnomocněnce turecké vlády. Cařhrad jest nyní v rukou anglického a francouzského vojska a nad tureckým panstvím v Malé Asii dozor mají vojska řecká, italská a anglická. Všeobecným náhledem v Paříži je, že rozdělení Turecka jest již hotovou událostí.

Kdy dojde as ku prohlášení míru

Paříž, 11. června. — Zdejší velký list "Echo de Paris" předpovídá dnes, že ku podepsání mírové smlouvy a Německem dojde před 1. červencem a mírová smlouva různými parlamenty se schválna bude před 1. srpnem tohoto roku. Dnes najisto již očekává se, že odpověď mírové konference na protinávrhy německé doručena bude německým splnomocněncům v pátek nebo náneděle v sobotu tento týden. Zmíněný list jest toho náhledu, že dosavadní vláda Ebert-Scheidemannova, usnesli se na tomto mírovou smlouvu nepodepsati, odstoupí a nahrazena bude vládou povolnější.

Hotel "PRAHA," který jest úplně znovu vypraven vsm vnitřním zařízení, včetně do korekce a kile krajání, zavítavši do Omaky, nalezou nyní krásnou obsluhu a pohodlí to nejlepší. Chutná jídla a pravě české kuchyně vždy vás upokojí. O příjezď místních i venkovských krajánů netivě žádá. JOSEF PIVONKA, OHAMA, NEBRASKA

Puritan mouka. ZÁRUKA — Spotřebujte plný pytlík, a nepodaří-li se vám upéci nejlepší chléb, jaký jste kdy pekli, vraťte prázdny pytlík svému obchodníku, jenž nahradí vám bez námitek vaše peníze. Odborné mlétá a nejlepší pšenice v Americe. Všichni groceristé ji mají na skladě. WELLS-ABBOTT-NIEMAN CO., Schuyler, Neb.

O nejnovějším plánu spojené, jak Německo válečnou náhradu má zaplatiti, sděluje týž časopis: Běžně, plynoucí příjmy Německa zabaveny budou až do omnohu 25,000,000,000 franků; na to po dvě leta sledovány budou ekonomické a finanční poměry Německa, aby přesně zjistil se jich stav; po u plynutí těchto dvou let Německo splatí 125,000,000,000 franků ve zlatě nebo zlatem zaručených úpisec a mezispolečenská zvláštní komise ustanoví se zřetelem na poměry Německa platební hořty.

Land & Cattle Co. HURON S. DAK. BEADLE CO. Obchoduje pozemky a dobytčím. Kupuje a prodává pozemky, farmy a dobytč.

Cechoslováčtí legionáři v táboru Kearney. Los Angeles, Cal., 11. června. — Zdejší anglický list "Daily Times" přinesl těchto dnů následující zprávu: "Čechoslováci přichází do Kearny. Tři tisíce záchranné východního Ruska přijde do ležení v Kearny (v Kalifornii nedaleko Los Angeles) v červnu. Tak oznamuje depše zaslana velielmu generálu pobočníkem jeho ve Washingtoně. Podrobnosti se neoznamují, ale zdá se, že vojnové se zdrží zde as dva měsíce a že se částečně sami vydrží. Přicházející oddíly doprovázejí jsou vlastními důstojníky. Ji-nak případně starost o ně vydrží, který zde leží posádkou. Jiné zprávy oznamují, že několik tisíc čechoslovenských vojínů, kteří po bojích s bolševiky a Bulhary (?) v Rusku byli spojenci a Američany zachráněni, táhne do svého domova. Dvouměsíční pobyt jejich v zdejších táborech zdál by se nasvědčovati, že hlášené oddíly stanoveny jsou z onemocnělých a zraněných, jimž má býti v zdejším krásném okolí dána příležitost zotavení a uzdravení."

Dr. Kar. H. Breuer. DR. MILOSLAV J. BREUER, diagnosa a vnitřní nemoce. ČESTÍ LÉKÁŘI. Při naší úřadovně máme dokonale laborator k rozpoznávání všech nemocí. Máme nemocnické spojení pro všechny operace a vnitřní případy nemocí. Úřadovna v pokoji číslo 216 Security Mutual Budova. Severovýchodní roh 12. a O ulice, ve druhém poschodí v předu. Lincoln, Neb.

Důvěra Jihoslovánů ve Wilsona. Paříž, 11. června. — Jakou důvěru a naději skládají Jihoslováné v presidenta Wilsona, vysvítá z následujícího: Včera obdržel prezident Wilson dopis od neznámého Jihoslována, v němž tento uvádí, že doslech se o pověstných 14 paragrafech Wilsonových a naryzeném hlasování lidu o tom, zdaž Rjeka a její bezprostřední okolí má se dostati Italům nebo jihoslovánům. Pisatel hlasuje pro Jihoslováně a odevzdává dopisem tím svůj hlas v ruce presidenta. Wilson celý dopis dal odevzdati sekretariátu mírové konference, by zanešen byl jako první hlas odevzdaný ve všeobecném hlasování lidu v otázce oné.

Odvolá Wilson válečný prohibiční zákon? Washington, 11. června. — Kongresník Dyer z Missourii kabeloval včera prezidentu Wilsonovi, by co nejdříve vydal proklamaci, kterouz válečný prohibiční zákon byl by odvolán, poněvadž podstata jeho byla minulá a tudíž zákon je zbytečný. Dyer v kabelogramu svém dále uvádí, že dle jeho náhledu po veřejném slyšení před kongresním výborem pro soudnictví, nestává vůbec naděje, že by výbor odporučil kongresu odvolání zákona to a tudíž, že jest pouze na presidentovi, by bezpodstatný zákon ten ihned odvolal. Válečný prohibiční zákon má vstoupiti v platnost dnem 1. července t. r.

Vážná nehoda na moři. New York, 11. června. — Bývalý německý parník přeplavní, Graf Waldersee, kterýž před několika jen měsíci přejet byl loďdanskou radou Spojených Států, proražen byl minulé noci o 11.45 hodině nákladním parníkem Redondo, jak oznámila jiskrová de-strojovny parníku Graf Waldersee. Strojovny a topírny parníku jsou pod vodou, ale domá se, že parník nad vodou se udržel do té doby, než vječné čluny ku pomoci přispěchali. Vážná nehoda tato udála se třicet osm mil od Sandy Hook. Námořní odbor obdržel další zprávy, že parník Graf Waldersee ne-

Norvéžský zákopník. Pan Ole L. Lieclten z Lake, Sask., píše: "Následkem špatných dopravních výhod vzalo to příliš dlouho a obtížně dostati Dra. Petra Hoboka, však jsem rád, že jsem je konečně obdržel. Moje manželka trpěla nezdělností, čivní slabostí a reumatismem, však tento lék úplně ji uzdravil." Důvěra tohoto zákopníka byla dobře odměněna, jako fakt, že Dra. Petra Hoboka nikdy nezklame; jest v užívání jest jedním století a jest známé v každé části civilizovaného světa. Tento časem vyzkoušený, obyčejný bylínový lék neprodává se v lékárnách, jest však dodáván lidem přímo od Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd. Chicago, Ill. — Píšte si pro zajímavé vypravování o jeho objevu, posílá se zdarma. — Advertisement.